

PAPER DETAILS

TITLE: Siyasal Bilgiler Okulunun 88. Yıldönümü Münasebetiyle Prof. Ismail Hakki Görelî Tarafından
4 Aralık 1944 de Yapılan Konuşma

AUTHORS: İ Hakki GÖRELİ

PAGES: 0-0

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/37995>

*Siyasal Bilgiler Okulunun 88 inci yıldönümü sebebiyle Prof. İsmail Hakkı Görel
4 Aralık 1944 de yapılan konuşması*

Mektebimizin kurtuluş yıldönümüne raslıyan bu gündenberi huzurunuzda konuşmak şerefi, *mektebin* en eski dukça eski mezunlarından biri olmak ve aynı zamanda *mektebin* 42 senelik naçiz bir hadimi bulunmak sıfatı olmaktadır.

Bu sene de öyle oldu.

Hal, mazi ile istikbalin birleştiği noktadır. İstikbalin ne olacağını söylemek mümkün değildir. Hali iyice anlamak ve istikbalin ne olacağını tahmin etmek için maziye hazırlanmak, maziye bilmeye mütevakıftır. Geçen sen *mektebin* umumi hatları itibariyle kısa bir tarihçesini yazdık. Bu sene içinde mektep açıldı, bu sene şu yapıldı, bu yapıldı, bunlar ile yapılan kronolojik bir hulâsanın da faydası olmakla beraber geleceğin geçirdiği safhaların içyüzünü aydınlatmak bakımından da büyük bir faydası olmalıdır. Bugün öğretim, eğitim ve yetiştirme şartları içinde ve bütün konforu haiz şu bina içinde arkadaşlarımla, *mektebin* eski halini anlayabilmeleri ve gelecekte daha iyi bir mukayese yapabilmeleri için tedris ve

besiyle hasıl ettiği geniş bir görüşle her meseleden yi her şey hakkında tenvir ve irşada çalışırdı.

O sırada hiçbir dersin kitabı yoktu. Derste talimcilerin takrirleri zaptolunarak taş basmasıyle formalara hocalar bu takrirlerin foma haline konulmasına büyüklerdi.

Çünkü formalarda hoş gitmiyecek bir sözün, diyeti, formalar elden ele geçerek mektep idaresinin ve gözüne tesadüf edince hocalara ihtaratta bulunacaklar ihtimal ile formalardaki bu kabil sözler veya fikirler ile menfaat temin etmeyi meslek ittihaz edenlerin bin vereceğinden ve en hafifi hocayı badema sınıfta bu yol mene müncer olabileceğinden, böyle bir hale mahal bırakan Merhum da derste bizim için söyleyip te formalara geçmediği sözlere ve meselelere işaret ederek not alınması ve hattâ notları ertesi derste okutturarak icabeden cihet beraber yukarda işaret ettiğim gibi o zamana göre tehlikeli cihetleri nottan çıkartırdı. Yine bu cümleden olan Paşadan sonra maliye okutan Nail Bey merhum, talebeler han mesuliyetine esas olacak bahisleri yazdırır, fakat onları zihinlerde menkuş kalmak üzere birçok ilâve ve tekerleme geri durmazdı.

Bu arada tarih hocamız merhum Abdurrahman anmamak haksızlık olur. Dersleri, Tarihi Devleti Osmanlı diye adlandırdığı iki ciltlik eser üzerinden takibederdik. Fakat tarrihiyeleri anlatırken bizi tenvir için söylenmesi lâzım gelen noktaları

Yine mukayeseye medar olmak için bir başka hâtırcığım. *Mektebi* ikmal ettiğimiz 316 (1900) senesinde idî imtihanlar başlamamıştı. Üç sene bir arada yaşıyan kırk a lar bitip te şahadetname aldıktan sonra her biri memleketi dağılacakları cihetle birbirlerini bir daha görmek imkân mıyacıklarını düşünerek üç senelik sınıf arkadaşlığı hâ medar olmak üzere bir resim çektirmeyi düşünürler. Arala rerek Beyoğlundaki fotoğrafhanelerden biriyle konuşup Tâyin olunan bir cuma günü sabahleyin kırk arkadaş bir rafhaneye giderler. İçlerinden yalnız bir kişi eksik olmak otuz dokuz arkadaş toplu halde bir resim çektirirler.

Toplantıya gelmiyen arkadaşın ihbarı üzerine vazî olan *mektep* müdürü, talebenin fotoğrafhaneden ayrılmı sonra fotoğrafhaneye gelerek tehdit ile resmin camını alı günü *mektebe* geldiğimizde de bu işin ele başlarından telâ nimle şimdi kocaali mebusu bulunan kıymetli arkadaş reyya Yiğit, müdürün karşısında bir hayli hırpalanmış vı ra memur olacak bir vaziyete gelmişken nasıl olup ta zarı takdirde bu kadar idraksizlik gösterdiğimiz noktaları üz bihlere uğramıştık. Sınıf arkadaşlığı hâtırasını tesbit gi bir düşünce ile yapılan bu harekete verilmek istenilen gencin velevki masum bir düşünce ile de olsa toplu bir vererek tatbik mevkiine çıkarmaları imkânını buldukla her hangi bir düşünce ile de böyle bir karar üzerinde itt bu karar üzerinde teşebbüse geçmeleri ihtimali dehşetle bir mahiyet almasından ileri gelmişti.

Bir baska noktaya daha temas edeceğim. *Mektebin*

Vazife bahsi üzerinde biraz durmaklığıma rica ederim. İnsanlar muhtelif topluluklarla ilgilidir. Bir şehirde, bir kasabada, bir köyde oturanların hepsi bir halkın hemşerisidir. Bir vilâyet ahalisindendir. Bir millet vatandaşı, bir vatanın evlâdıdır. Bu topluluklar vazife ile mükellef olduğu gibi kendi nefsine kâfi vazifeleri vardır. Bir mesleğe mensup olmak haysiyetini korumak vazifeleri olduğu düşünülebilir. Her hangi bir cemiyetinde de bazı vazife taahhütlerinde bulunmuş olabilir.

Gerçi bir zamanlar mevcut olan Mezununi Mektepleri de mevcut değildir. Fakat bütün Mülkiye ve Siyasal Bilimler Fakülte-leri, ocaklarında yaşadıkları müddetçe kalplerinde ihsan sayesinde birbirlerine çok kuvvetle bağlı bir topluluk teşkil eder. *Mektepten* çıkanların diğer vazifelerine munzam olan vazifeleri müessesenin şimdiye kadar lekelenmiyen şan ve ilâ etmek vazifesi vardır. Vazife derken hatırlıma gelirdi. Hatırlıydım. Meşhur İngiliz amiralı Nelson'un bir sözü heykelinin kaidesinde kazılı bulunuyormuş: «İngiliz vatanını korumasını bekler». Bu sözün şümül ve ehemmiyeti büyük bir yerinde olur. Gerçi bu sözün ilk hedefi vatan vazifesi değil vatanı korumak vazifesi gelmekle beraber vatanın diğer vazifelerinin hiçbirisi de küçümsenemez.

Genç arkadaşlarımdan en samimî ricam şudur: Vatanı korumak vazifesi değil *mektepten* sonra iş başında da vazife aşkını hâsıl etmek lâkki etsinler. Bütün vazifelerine en sıkı rabıtalara bağlanarak vazifelerini yapmasınlar. Vatanı korumak vazifesi değil vatanı korumak vazifesi gelmekle beraber vatanın diğer vazifelerinin hiçbirisi de küçümsenemez.